

dinsdag 03 oktober 2006

Gentse waterzooi

Theater.

GENT. - Met de voorstelling „De karper” haalt Sam Bogaerts het beste uit een middelmatige tekst.

Een werkloze man woont samen met een karper. De man is ontslagen, aan de kant geschoven. Hij woont, op de koop toe, in een niet nader genoemde dictatuur. Zijn enige hoop is dat hij een visum krijgt. Dat betekent dat hij, net als de karper in zijn bokaal, afhankelijk is van de buitenwereld voor zijn lijfsbehoud. Af en toe komt op zijn Apple-computer een mailtje binnen, wat gepaard gaat met dat typische „bloeb”-geluidje, dat doet denken aan een luchtbel die uit een aquarium ontsnapt. De held brengt, ten slotte, zijn dagen door met ijsberen, eten, slapen en (pogingen tot) meditatie. Net als de karper. Kijk, een voorstelling die begint met een goedgevonden, tragikomische allegorie: dat is veelbelovend.

De karper, een toneelstuk van de Bulgaarse schrijver Rumen Shomov, waaiert al snel uit. Nu eens heeft Shomov het over de meedogenloosheid van de moderne economie, dan weer zoekt hij zijn toevlucht in metafysica of anekdotiek. Hij vermijdt het om keuzes te maken. *De Karper* is zowel absurd als flauw-anekdotisch, tegelijk tragisch en plat-deprimerend. Niet alle wegen die de auteur bewandelt, zijn even interessant. Niettemin ontloopt hij glansrijk de voorspelbaarheid van, bijvoorbeeld, nóg maar eens een toneelstuk waarin één anekdote, verteld aan het einde van de voorstelling, al het voorgaande in een ander licht moet stellen. Dat afgezaagde trucje gebruikt Shomov wel, maar het is niet de spil van het stuk.

Jobst Schnibbe speelt de hoofdrol en draagt 99 procent van de tekst. Hij houdt zijn spel veeleer sober, bijna alledaags. Een verdedigbare keuze, want Eva Schram, die de karper speelt, trekt toch alle aandacht. De actrice martelt haar kaak- en andere spieren; alleen al die voortdurende deinende beweging is moord voor de dijen. Haar acteerprestatie blijft overigens niet hangen op het niveau van bekken trekken. Als zij, in de tweede helft van het stuk, deelneemt aan de irreële fragmenten, schakelt Schram verbazend vlotjes heen en weer tussen het groteske en het hartverwarmende.

Sam Bogaerts, de regisseur, verdient hier alle lof: het is een meesterlijke inval geweest om de karper te laten vertolken, in plaats van een echt aquarium met een dier erin op scène te zetten. En in Eva Schram heeft Bogaerts de perfecte vis gevonden.

De zageman in mij vermoedt dat Bogaerts een manier heeft gezocht om de wisselvalligheid van de tekst te verdoezelen. Het dansje in het midden van het stuk is van die stelling het bewijs. Het staat daar niets te doen. Als de muziek stopt, gaat de tekst verder waar hij is stilgevallen. Maar een regisseur moet niet berispt worden voor publieksvriendelijke ingrepen. Door zang, dans en de karper van Schram houdt hij het geheel behoorlijk boeiend, zodat de mooie momenten in de tekst hun weg naar een publiek vinden. Helemaal vanuit Roemenië, tot in de Gentse binnenwateren, en zonder visum.

De Bloedgroep speelt De karper. Gezien in Gent op 29/9. Nog te zien in Schoten (6, 7, 13 en 14 oktober), Berchem (11/10), Brugge (21/10), Strombeek-Bever (4/11) en Aarschot (23/11).

www.bloedgroep.be

VAN ONZE MEDEWERKER MARK CLOOSTERMANS